

Obeta vsek četiri in velja s...
 vred ali v Mariboru s...
 na doma za celo leto...
 K. pol leta 20 K, za četr leta...
 izven Jugoslavije 50 K.
 posilja se pošte na uprav...
 Slovenskega Gospodarja...
 Maribor, Koroška cesta št. 5.
 se dopušča do odpovedi.
 posilja se plačuje naprej.
 Telefon št. 220.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Učijo „Zakl. Slovenskega...“
 dobivajo bi brez p...
 ročnina. — Uredništvo: Koroška...
 cesta št. 5. Maribor. — Za...
 pravilništvo sprejema...
 nerate in reklamacije.
 neserato po dogovoru. Za...
 kratke oglase primeren...
 Nezaprte reklamacije...
 — Telefon št. 220.

16. številka

Maribor, dne 21. aprila 1921.

55. letnik.

Naša prva zmaga.

Poraz „Samostojne“ in liberalne stranke pri občinskih volitvah.

Ze zadnjič smo na kratko omenili da bo naša stranka pri občinskih volitvah dosegla na celém Slov. Stajerju lepo zmago. Brez volitev že imamo večino občin v okrajih Slov. Bistrica, (ki prednjači celi naši ožji domovini), St. Lenart, Konjice, Ormož in Ljutomer. Slovensko ljudstvo je izreklo u-meujučo obsodbo nad sleparsko „Samostojno in liberalno stranko. Samostojneži bodo imeli na celém Slov. Stajerju k večjemu 30—40 občin, liberalni sami nobene, socijalni demokrate in komunisti okoli 30—35. Ze danes so izgledi taki, da bo od 546 slovensko-stajerskih občin 400 naših občinskih odborov. Ce pomislimo, da ima Kmet-ska zveza oziroma Slovenska ljudska stranka že danes na celém Slov. Stajerju 160 občin brez volitev v svoji lasti, ker je v tolikih občinah vlože-na samo naša kandidatna lista.

Slovensko ljudstvo je obsodilo pred vsem izdajalsko Samostojno kmetijsko stranko. Po mnogih občinah kjer je pri volitvah v ustavotvorno skupščino dobila Samostojna več gla-sov kakor Kmet-ska zveza, sedaj ta stranka niti ni mogla sestaviti kandi-datne liste. Pošteni ljudje se narav-nost sramujejo besede „samostojnež“. Cisto naravno! Samostojna kmetijska stranka je delala pred volitvami s praznimi obljubami, a njeni poslanci in minister pa so se dali podkupiti od liberalcev in so nam v Beogradu pro-dali slovensko samoupravo srbijskim in slovenskim demokratom. Sa-mostojna glasuje v Beogradu za vla-do, ki predpisuje visokemu ljudstvu sedaj tako grozno ziboko davke, ki glasuje po svojem ministru Pucelju za mobilizacijo, vojno in kanone. „Samostojna“ podpira in je vstopila v vlado katera še do danes ni vrnila ljudstvu odvzetih 20%, katera je upeljala še — 17% davke na dedščine in poleg tega 5% desetka od prevzemanja kmet-skih posestev. Ljudje pravijo: kdor je za-dovoljen s temi težavami in krivicami, ki jih je sokriva „Samostojna“, ti-sti naj voli s „Samostojno“.

O liberalni stranki lahko zapoje-mo „Misere“. Niti ene občine ne bo imela ta stranka. Se celo v mestih zginjajo njeni pristaši kakor zginja spomladi sneg.

Nevarnejša je socijaldemokratska in komunistična stranka. A tudi ta ne bo dobila na Slov. Stajerju mnogo glasov. Delavsko ljudstvo vidi, da so socijalni demokrati znajo pač dobro in

sladko govoriti, a storili pa še niso za ljudstvo prav ničesar. Njihov vo-ditelj Kristan se je dal sedaj od vla-de podkupiti za Friderikove milijone. Veseli smo, ko dobivamo tako u-gošna poročila iz zelenega Slov. Sta-gerja. Prvi boj to je sestava kandidat nih list je končan. Sedaj pa povsod na delo, da vržemo ob tla izkorišče-valce ljudstva, izdajice slovenskega i-mena in krivce sedanjega slabega go-spodarskega položaja: Samostojneže, liberalce in socijalne demokrate! Vsi v boj za zmago Slovenske kmet-ske zveze in Slovenske ljudske stranke!

Samostojno-demokratske dobrote za obč. volitve.

Občinske volitve so pred durmi in s kakimi dobrotami nas pitajo gg. de-mokrati in samostojni minister iz Bel-grada? Ta gospoda razglašajo, da bo povišala davke z ozirom na vedno na-raščajoče državne potrebe, katere je zakrivil 120.000 milijonski nakup gg. Turkov in stroški za mobilizacijo, za katero je kot prvi glasoval samostojni minister Pucelj. Pa to še ni dovolj, da bodo demokrati in samostojni usilili kmetu še višje davke, ampak so že lo-pnili po kmetem žepu z zvišanjem pošt-nih pristojbin, katerih nezasišana višina nas bo začela csrečevati s 1. majnikom. Za eno navadno pisemsko znakmo bo treba plačati od 1. maja kar 2 K, ako računamo še kuverto in papir, bo stalo pismo od 1. maja na-prej 4 K. Odprta dopisnica bo prišla na 1 K, za rekomandiranje pisem se bo pa plačevalo še poleg navadne poštne znamke za 2 K še nadaljne 4 K. Seve, to so samo navadna pisma, od težjih pisem se zahteva znatno več. Od pošt-nih paketov do 5 kg se bo pla-čalo poštne 20 K, od 5—10 kg 40 K, od 10—15 kg 60 K, od 15—20 kg 80 K. Iz teh podatkov je razvidno, da je de-mokratsko samostojna vlada v Bel-gradu povišala poštne pristojbine za 100 odstotkov. Doslej je bil kriv vse dra-ginje in nesreč dr. Korošec po mnen-ju samostojnih; sedaj pa je zadel z glasovanjem za podraženje pošt-nih pristojbin minister Pucelj ne samo bo-gatejšega, ampak zadnjega bajtarja in viničarja, ki je prisiljen, da komu pi-še kako pismo, ali karto, ali pa da od pošlje kak paket. Tako grozno zviša-nje pošt-nih pristojbin bo najbolj v ži-vo zadelo nas Slovence, kjer se naj-več piše. Novi višji davki in za 100% zvišane poštne pristojbine, to je prav-čedna liberalno samostojna agitacija za občinske volitve.

Ako odirajo liberalci in samostojni

kmeta potom davkov in najpotrebnej-sih pristojbin, kjer le morejo, kako bi ga še le, ako bi se posrečilo tem ne-nusmiljenim narodnim pijavkam se vri-niti v naše občine! Kmetje, iz zgoraj navedenega je lahko videti, kaki pri-jateljci kmeta so liberalci in samosto-ji, ki so sedaj na najvišjih vla-dnih mestih. Ta gospoda tišči sedaj od mi-nistrskih prestolov v občine, da bi i v teh privijala kmeta in mu vaska-vala s svojo nepoštenostjo vedno večje občinske doklade.

Milijonski nakup turških glasov za liberalno samostojno vlado, nepotrebni stroški za mobilizacijo, višji novi dav-ki in 100% povišanje pošt-nih pristoj-bin, vsa ta dejstva pridigujejo kmetu, da treba z liberalno samostojnim gos-podarstvom pomesti pred izpred pra-ga kmet-ske vlade in moči — občine! Ako nočeš kmeta, da te odirata libera-lec in samostojnež še potom občine kakor te potom beogradske vlade, po-tem si voli v občinski zastop može kr-ščanske vesti, in prepričanja, kakor ti rudi kandidatna lista Kmet-ske zve-ze.

Na dan 28. novembra je zaslep-lieno kmet-sko ljudstvo spuščalo krog-ljice v kravar-sko škrinjico Samostoj-ne in danes imamo od konstituantnih volitev vsaki dan naraščujoča breme-na, ki grozijo kmetu z gospodarskim uničenjem. In ravno samostojni, ki so obetali, da bodo nastopali kot apostoli razbremenitve kmeta, ga danes te — kmet-ske izdajice najbolj odirajo s po-močjo ministrske oblasti.

Dneva 5. in 8. maja bosta zopet dreva, ko se bo kovala kmet-ska uso-da pri korenini — občini. Ali bo tudi ta dva dni volil naš kmet tako nespa-metno kot je 28. novembra 1920? Mis-limo, da ne, ker poročila o zmagi K. Z. pri občinskih volitvah govore že danes drugače!

Izvoz živine in mesa prepovedan.

Poslanci Samostojne zoper kmeta!

Liberalni listi poročajo, da je iz-voz živine in mesa iz naše države zo-pet popolnoma prepovedan. Ta prepo-ved je naše kmete strašno zadela. Do sedajna suša je uničila travnike, da letos ne bo sena. Kmetje nimajo za-dosti krme za svojo živino. Zato so prisiljeni prodati živino, ker je ne morejo preživeti, kajti krme pri sedajni visoki ceni ne morejo kupovati. Kme-tje so bili radi tega zelo veseli, ko je

vlada na dreganje poslancev Kmet-ske zveze dovolila izvoz živine. Kakor hi-tro je bil izvoz živine dovoljen, so po-skočile cene živini, tako da je kmet dobil živino malo boljše plačano.

Komaj pa je postal samostojni po-slanec mesar Pucelj minister za pol-jedelstvo, se je začelo delati proti iz-vozu živine. Mesarji so zborovali na več krajih ter povsod zahtevali, da se prepove izvoz živine. Mesarji trdi-jo, da so cene živini previsoke, da ne morejo dobiti živine, da radi tega ne morejo preskrbeti mestnega prebival-stva z mesom. V Ljubljani so mesarji eno nedeljo celo „Štrajkali“ in niso hoteli pripeljati mesa na trg. Ker so torej mesarji na ves glas kričali, da jih bo konec, ako se ne zapre izvoz živine, je mesarski prijatelj in tova-riš poljedelski minister gospod mesar Pucelj uslišal njihovo vpitje in vlada je prepovedala izvoz živine in mesa na ljubo mesarjem ter s tem grozno uda-rila kmeta. Če bi bil poljedelski mini-ster mož na svojem mestu, bi moral neumorno delati na to, da ostane izvoz živine prost posebno letos, ko ni kr-me. Če ni krme, ne preostane kmetu nič drugega, kakor da živino proda, ki je ne more prehraniti. Dobi pa za živino samo takrat nekaj več, če je iz-voz živine prost. Ce pa je meja zapr-ta, če bodo kmetje živino ponujali in mesarje prosili, da jim jo odkupijo, bo cena padla na 10 K in še nižje pri 1 kilogramu.

Pa še drug vzrok je, zakaj je mi-nister Samostojne stranke, mesar Pu-celj, prepovedal izvoz. Samostojni po-slanci in njihovi prijatelji okrog „Eko-noma“ in „Kmetijskega lista“ imajo popolnoma prazne kase in rabi-jo denar. Vstopili so v vlado in glasujejo za vlado, če tudi je proti kmet-skim ko-ristim, samo za to, da jim vlada pla-ča dolgove, ki jih imajo pri svojih pod-jetjih. „Ekonom“ je svojčas delil ko-ruzo po znizani ceni, da je s tem lo-vil kmet-ske glasove za Samostojno pri zadnjih volitvah. Pri tej koruzi pa se je globoko zadolžil in zdaj mora vla-da plačati te dolgove. Tako torej kme-tje, ki niso dobili nič „samostojne“ ko-ruze, s svojimi davki pomagajo plače-vati koruzo, katero so dobili in jedli podkupljeni samostojneži.

Samostojneži pa rabi-jo še več denarja za svoje žepo, pa tudi za agita-cijo. Tega si morajo prislužiti. In naj-ložje se zasluži denar z izvoznici, to samostojneži dobro vedo. A če je iz-voz živine prost, potem ni treba izvoz-nic za živino. Zato se mora meja za živino zapreti. Kdor hoče zdaj živino izvažati, mora imeti dovoljenje od vla-de ali z drugimi besedami: imeti mo-

Zaklad na otoku.

iz angleškega prevedel Paulus.

(Dalje.)

In zopet me je stisnil za roko, da sem skoraj omedlel.

Tako zelo sem se bal slepega be-rača, da sem čisto pozabil na svoj ve-liki strah pred kapitanom, odri mi sem vrata v sobo in s tresočim glasom za-klical, kar mi je naročil tujec.

Ubogi kapitan je dvignil oči -- in na en mah ga je zapustila pijanost in čisto trezen je strmel v slepeca. Na li-ce mu je stopil strah in mrtvaška o-nemoglost. Zganil se je, kot da bi ho-tel vstati, pa ne verjamem, da je še im-el za to dovolj moči v sebi.

„Ostani, Bill, kjer si!“ je rekel berač. „Vidim sicer nič, pa zato tem boljše slišim, in če bi tudi samo le s prstom mignil. Opraviti imamo s teboj. Stegni svojo levice! Fant, vzemi nje-govo levice in jo približaj moji des-nici!“

Ubogala sva ga do pičice in videl sem, da je slepi berač djal nekaj ka-pitanu v dlan, ki jo je pa koj močno stisnil.

„To je torej poskrbljeno!“ je rekel tujec. Spustil me je in se z neverjetno spretnostjo in naglico izmuznil iz so-oe in skozi vrata na cesto, kjer se je enakomerni tap-tap njegove palice že kmalu izgubil v daljavi.

Obstal sem nepremično in minilo je nekaj časa, preden sva se s kapi-tanom spet zavedla. Končno sem spu-stil njegovo roko, ki sem jo ves čas držal.

Pozorno je pogledal v dlan.

„Ob desetih!“ je vzkliknil. „Se i-mam čas, da jim zagodem.“

In skočil je na noge.

Pa omahnil je, se zgrabil za vrat, obstal za trenutek, zopet omahnil in nato s polglasnim zadušnim krikom zviškoma padel po tleh.

Skočil sem k njemu in hitro klical mater.

Prepoznal — Zadela ga je kap in mrtov je bil.

Čuden pojav in nerazumljiv! — Nikoli nisem čutil prijateljstva do tega človeka, četudi se mi je zadnji čas smilil. Ko pa sem ga videl mrtvega, so se mi vlile solze.

Dvojno smrt sem doživel v krat-

kih dneh in spomn na prvo je bil še svež v moji duši.

IV.

Po kapitanovi smrti sem nemudo-ma povedal materi, kar mi je zaupal pred par dnevi. Morebiti bi bilo bolje, da sem jej povedal že prej.

Najin položaj je bil vsekako teža-ven. Mož je imel denar zgoraj v svojem zaboju, dolga pa je tudi m-nogo napravil v gostilni, zato je nekaj njegove zapuščine po vsej pravici šlo nama. Ampak dvomil sem, da bodo ka-pitanovi tovariši, ki so se gotovo poti-kali kje tod v bližini — vsaj Črni pes in slepi berač nista mogla biti daleč, — voljni odstopiti nama za kapitanove dolgove del denarja, ako bi dobili nje-gov zaboju v roke.

Treba jih je bilo prehiteti. Pa ka-ko? Če bi jezdil k zdravniku, kakor mi je naročil kapitan, bi mati ostala sama in brez pomoči. Na to torej ni bilo misliti. Sploh se nama je zdelo še celo prenevarno, da bi ostala čez noč v samotni gostilni. Najmanjši šum je naju plašil. Vsak trenutek sva mislila, da čujeva korake na cesti in če sem se spomnil na mrtvega kapitana, ki je ležal v gostilniški sobi, in na odurne-

ga slepeca, ki se je skrival kje blizu, vsak čas pripravljen, da se vrne, bi se bil najrajši skril od strahu pod ko-žo, kakor pravijo. Nekaj je bilo treba ukreniti in sklenila sva nazadnje, da odideva oba in poiščeva pomoči v bližnji vasi.

Rečeno, storjeno. Gologlava, Ka-koršna sva bila, sva pohitela na cesto ven v večerni mrak in mrzlo meglo.

Vas je ležala par sto metrov proč od nas za bližnjim gričem in v nas-protni smeri s tisto, odkoder je prišel slepi berač in kamor se je po vsej ve-rojetnosti spet vrnil. Hitela sva po ce-sti, od časa do časa sva se ustavila, da bi prišla k sapi, in sva poslušala. Pa nič ni bilo čuti, le morje je nalabi-no butalo ob skale in vrani so krokali v gozdu.

Luči so že prižigali v vasi, ko sva pribežala do prvih hiš, in nikoli več ne bom pozabil, kako prijetno mi je dela rumenkasta svetloba, ki se je sipala iz vrat in oken ven v temo, in kako sem se čutil pomirjenega, da — sem spet med ljudmi. Pa kmalu sva spoznala, da je bila ta tolažba tudi e-dina pomoč, ki sva jo dobila v vasi.

(Dalje prih.)

ra izvoznico. Samostojni poslanec minister Pucelj je dal za živino zapreti meje; samostojni mesarji in živinski mešetarji bodo zdaj prosili za izvoz-nice za živino in z njimi bodo ogromno zaslužili za sebe in za prazne svoje strankine fonde.

Samostojni minister mesar Pucelj je torej kot prvo darilo prinesel kmetom prepoved, da se živina ne sme več izvažati samo za to, da bodo mesarji več zaslužili in se samostojneji obogatili z izvoznici. G. Urek boče zopet lahko zidal svojo palačo in drugi samostojni poslanci si bodo dobro zalikali žepa z izvoznici! Kaj je li tem gospodom mar, če bo zaradi tega kmet moral dati svojo živino na pol zastonj! Zato pa, kmetje, zdaj vidite, kako so vas samostojneji farbali in goljufali! Na shodih se vam prilizujejo, v Beogradu pa delajo proti vam in gledajo le na lastne žepa. Zato pa obrnite tej goljufivi stranki, ki vas gu-li, hrbet in naženite samostojne pro-roke tje, odkoder so prišli. Pri občinskih volitvah noben pošten kmet ne da glasa samostojnežem, ki so največji škodljivci slovenskega kmeta! Avtonomijo ali samoupravo Slovenije so prodali za Judežev groše, sedaj pa bodo zabarantali tudi kmetovo živino na pol zastonj, da ja kmet ne bo imel nobenih dohodkov za plačevanje visokih davkov. Zato proč s samostojno! Vsi kmetje pa v Kmetško zvezo, ki vas edina brani in vam pomaga!

Politični ogled.

Kraljevina SHS. Konstitucija, izvzemši radičevcev, je zopet v Beogradu zbrana, kjer nastopajo razni govorniki za centralistični vladni ustavni načrt in proti. Dolgo in stvarno je govoril proti centralizmu in za avtonomijo Slovenije dr. Korošec, ki je žel za svoj govor odkritosrečno priznanje vseh onih poslancev, katerim je kaj ležeče na dobrem in za narod zadovoljivem obstoju naše države. Večina govornikov, ki govorijo sedaj v konstituciji, je iz vrst opozicije in nastopajo ostro proti od vlade predloženi ustavnemu načrtu. Muslimani iz južne Srbije, ki so bili dosedaj opredeljeni na demokrate in radikale, so izstopili iz teh dveh strank in osnovali nov klub, ki šteje 14 poslancev. Notranji minister demokrat Draškovič je odstopil, njegov naslednik postane dosedanji prosvetni minister, demokrata škuka sokolaš Pribičević, kateremu bo sledil v prosveti demokrat Ljuba Davidovič. Pribičević je prevzel radičega notranje ministrstvo, da bo začel preganjati protivladne stranke ravnotako, kot je svojčas Vesnič komuniste. Tretji podpredsednik konstitucije je postal samostojnež Urek, ki bo dobival za to svoje dostojanstvo še po 1800 dinarjev mesečno, poleg poslanske plače, da si bo lahko lepše in bolj gospodsko opremil svojo novo palačo. Naše oblasti in vojaštvo je začelo zasedati in prevzemati v naše roke dal-matinske otoke, katere so izpraznili Italijani.

Italija. Po vseh mestih Italije divjajo fašisti s poboji, požigi in upostojenjem vsega, kar boče v oči laške nacionaliste pri vladi.

Avstrija. Po celotni Avstriji gre javno glasni klic: Združitev Avstrije z Nemčijo! Ententa grozi, da bo ustavila vsako pomoč gladnim Avstrijcem, ako ne odnehajo s to svojo zahtevo, a vse zamanj, Avstrija hoče k Nemčiji.

Nemčija. Bliža se 1. maj, in Nemci se branijo plačati do tega dne jim kot plačilo naloženo vojno odškodnino. Ententa grozi z novim nasiljem napram Nemcem.

Angleška stavka rudarjev traja dalje, a bo doživela polom, ker so pustili rudarje na cedilu železničarji.

Grško-turška vojna se še nadaljuje. Grki so bili močno tepeni na suhem, radi tega so pa začeli sedaj na morju s svojim brodomjem braniti prehod skozi dardanelsko morskorožino, da odrežejo Turke od dovoza.

Pridobivajte naročnike!

Tedenske novice.

Delegati kmetijskih podružnic naše stranke se enkrat pozivamo, da se udeležijo običnega zbora prihodnji četrtek 28. aprila ob 11. uri v Ljubljani. Vsi delegati naše stranke se peljejo v Ljubljano z vlakom, ki vozi iz Maribora okoli 5. uri zjutraj. Okrajna glavarstva so delegatom že razposlala v priporočeni pismih poverilnice in glasovnice (bledozelene barve). Te listine mora vsak delegat vzeti s seboj v Ljubljano, ker drugače nima pravice do polovične vožnje in do glasovanja. Na vstopni postaji mora delegat pokazati blagajniku ki izdaja vozne listke, poverilnico. Karto dobi vsak celo do Ljubljane, katero pa v Ljubljani ne sme oddati, ampak jo mora shraniti, ker velja tudi za vožnjo nazaj. Glasovnice bomo izpolnili šele v Ljubljani. Vsa druga navodila bosta dajala delegatom dva člana izvršilnega odbora naše stranke, že med vožnjo proti Ljubljani. Prav nobeden naš delegat ne sme ostati doma!

Dve dobroti demokratsko samostojne centralistične ustave nam obetajo že naprej namreč: povečanje obsega dosedanjih občin in za te povečane kmetijske občine pa državno-mestne plačane tajnike. Res je, da so nekatere občine na Slov. Stajerskem precej neznatne po obsegu, a naše kmetško ljudstvo še ni doslej nikdar godrnjalo zoper majhne občine, pač pa zoper velike, ki mora kmet klatiti po ure daleč po živinski potni list ali kako drugo neznatno občinsko potrdilo. V naših majhnih stajerskih občinah so doslej tajnikovali po največ župani sami in navadno še brezplačno. Sedaj pa bo uvedla demokratsko samostojna vlada državne občinske tajnike, kake penzionirane žandarje in linarcarje. Iz čegavega žepa se bodo jemale plače za te tajnike? — kmetškoga! Poleg zvišanih davkov in poštnih pristojbin nas bo demokratsko samostojna gospoda osrečila še s povečanimi občinami in državno plačanimi občinskimi tajniki na račun in žep kmeta. Res, upoštevanja vredne kmetške dobrote iz rok samostojnega ministra — mesarja Pucelja!

Vladni stranki sta si v laseh. Iz Beograda poročajo, da se je vršila dne 19. t. m. burna seja ustavotvorne skupščine. Demokrati bi se namreč prav radi iznebili pametnega in treznega politika Stojana Protiča, ki se bori istotako kot Jugoslovanski klub proti centralizmu in je za samoupravo pokrajini. Ker Protič iz stvarnih razlogov ni hotel položiti prisega, bi demokrati že najraje videli, da razveljavi verifikacijski odbor njegov poslanski mandat. Ako bi se to zgodilo, bi Protič ne bil več nevaren za radikalno-demokratsko vlado, kateri namerava delati preglavice z ustanovitvijo močne protivladne skupine poslancev. Demokrati so z zlobnimi nameni vtihotapili v zbornico neki sklep verifikacijskega odbora, s katerim je Protičev mandat razveljavljen. Ker pa ta odbor ni imel nobene seje, so poslanci ugotovili veliko lumparijo demokratov. Protivladne stranke, kakor naš Jugoslovanski klub, Narodni klub, Protičevi prijatelji in radikalni poslanci so burno ugovarjali proti demokratski slepariji. Pravijo, da bo rodila hinavščina demokratov veliko nevarnost za obstanek današnje Pašičeve vlade. Zopet nov dokaz, kako goljufivo postopajo demokrati proti poštenim in praviim zastopnikom ljudstva!

Radič je predložil znanemu zagovorniku slovenske avtonomije radičalu Stojanu Protiču po svojem zastopniku dr. Basaričeku svoj ustavni načrt. Ko je Protič prečital Radičevo ustavo, jo je vrnil dr. Basaričeku s pripombo, da je Radičev ustavni načrt brezpomembna sanjarija.

Poletni čas. Kmetško ljudstvo se je razburjalo, ker so listi že prinašali vesti, da bodo uvedli tudi v naši državi takozvani „poletni čas.“ Zaradi nameravane uvedbe „letnega časa“ je stavlil poslanec dr. Josip Hohnjec na ministra za socialno politiko ostro interpelacijo, v kateri je zahteval, da se to v tekočem letu ne uvede. Minister je odgovoril, da odpade uvedba „letnega časa“, ker so vse evropske železniške uprave sklenile, da se letos ne bo vpeljalo letnega časa.

Železnica Murska Sobota—Ljutomer—Ormož. Železniški minister je odgovoril na tozadevno vprašanje narodnega poslanca dr. Hohnjeca, da je odobreno trasiranje (natančna določitev) nove železniške proge, ki bo spajala Prekmurje z Ormožem. V ta namen je imenovano že potrebno osebje z g. inž. Kavčičem na čelu.

Naši ujetniki v Italiji in Rusiji. Na tozadevno interpelacijo g. poslanca dr. Hohnjeca je odgovoril ministrski predsednik Pašič, da je vlada že podvzela v Rimu vse korake za vrnitev naših državljanov-ujetnikov. V Italiji se nahaja sedaj samo še 15 vojnih ujetnikov, ki se nahajajo v raznih bolnicah. Vsi drugi so odšli že v svojo domovino. Glede v Rusiji se nahajajo ujetnikov pojasnjuje g. Pašič, da je prevzel posle vračanja dr. Naršen, zastopnik zveze narodov, kateremu je vlada stavila potrebne kredite na razpolago.

Višji desetek. V času, ko ima Samostojna v Beogradu poslance gg. Ureka, Mermoljo, Drolenika, Kirbiša in dr. Vošnjaka ter ministra Pucelja, kar deži novih davkov in novih bremen. Sedaj so povišali še desetek od ločarskih in kmetijskih posestev. Ako je sin prevzel po očetu posestvo, je plačal dosedaj samo 1% od prevzemne svote. Odslej pa mora plačati 5% in še ogromne koleke. Od 100.000 kron bo plačal mlad posestnik 5000 K desetka. Dosedaj je plačal samo 1500 kron. Torej mora sedaj po novem več plačati 3500 K. Kam bomo prišli, če bodo liberalci in samostojneži še naprej jako „blagodejno delovali“ za kmeta! To so čisto navadni izdajalci kmetškega stanu!

Urek proti Znunderlu. Bivši glavni zaupnik Samostojne kmet. stranke nam poročajo: Dne 29. marca je Urek v seji načelstva Samostojne napadel tajnika Konrada Znunderl in zahteval, naj se Znunderl odstavi in tajništvo SKS premesti v Celje. Urek je tudi grozno rohnel, ker sta se Znunderl in kletarski nadzornik Zabavnik potegovala za mesta poverjenikov pri deželni vladi. Značilno je tudi, da po Urekovi krivdi svojemu tajniku Znunderlu do 30. marca 1921 Samostojna ni hotela izplačati 18.000 K plače in zaslužka za mesece februar, marec, april 1920 in februar, marec 1921. Tako plačuje Samostojna ljudi, ki so se tvegali za njo. Nehvaležnost je plačilo sveta!

Krivicca brez primere. Grozno neurje s točo je 1. 1920 meseca julija v občini Gorica in sosednjih občinah dotal uničilo vse poljske pridelke. Davčna oblast pa ne mara odpisati tem ubogim revežem davke, ampak še celo predpisuje nove davke, n. pr. dohodnino. Ljudje obupujejo. Samostojneži in socialdemokrati so pred volitvami obljubovali odpravo davkov. Kje sta neki sedaj Kirbiš in Kisovar? Slov. Kmetška zveza je te dni poslala našim poslancem in vladi spomencico proti veliki krivicci, ki se godi občanom občine Gorica in v sosesčini!

Kdor ni z nami, je proti nam. V Slivnici pri Mariboru je bil pred dnevi ustanovljen krajevni odbor Slovenske kmetijske zveze in Delavske zveze. Potrebna je bila ta organizacija, ker se mora naše ljudstvo zavedati, da se le z združenimi močmi more do seči zanj kaj koristnega. Komur je do brobit ljudstva pri sreči, naj stopi v naše vrste. Kdor ni z nami, je proti nam!

Zmešnjava na davčnih uradih. Kako daleč nas je spravila centralistična politika liberalcev in samostojnežev, je razvidno iz dopisa, ki smo ga prejeli iz Marije Reke. Celjska davkarija pošilja davkoplačevalcem vedno nove položnice za plačevanje večinoma neoznačenih davkov. Ljudstvo je v veliki sili in zadregi, ker nima kaj prodati, zaslužka ni in tako se ni čuditi, da si razen par najboljših hiš ne more oskrbeti potrebnega obuvala in obleke. Odkod naj dobi tamkajšnje prebivalstvo denar, ako si mora po večini kupovati hrano? Kako naj plačuje ljudstvo davke, ki mu jih nalagajo neizprosni centralisti? — Iz tega sledi, da doslej naši nasprotniki niso ničesar storili za olajševanje bede. Naš poslanec dr. Hohnjec je od fin. ministra zahteval uvedbo davčnih knjizic, kot smo jih imeli poprej. Za pravično odmerjevanje in natančne pred-

pise davkov so se potegovali vedno naši poslanci. Samostojneži so imeli v Beogradu skrb za mastna korita, ne pa za trpeče ljudstvo. Občinske volitve že kažejo novo, nasprotnikom ne-liubo sliko. Pravica zmaga, nad lažjo in temo!

Lep shod Slov. ljudske stranke, oziroma Kmetške zveze se je vršil 17. t. m. v Marija Reki. Poročal je g. F. Planinc od tajništva stranke v Celju. Govornik je v svojih izvajanjih razkrinjal protiljudsko delovanje nasprotih strank. Upamo, da se uspehi liberalne in samostojne politike že kmalu pokažejo.

Ljudstvo jim obrača hrbet. Iz St. Janža pri Dravogradu se nam poročajo: V naši občini so se razmere v zadnji dobi temeljito spremenile. Ljudje, kateri so bili vsled lažiobljub nasprotnikov prevarani, so začeli obračati hrbet tem ljudem in prihajajo v naš tabor. Naša občina ima edino enokandidatno listo Slovenske ljudske stranke, nobena drugih strank ni zamogla postaviti lastne kandidatne liste. Imamo tudi krajevni odbor Slovenske kmetijske zveze, ki šteje že 43 članov. Na shodu dne 10. aprila t. l. je govoril naš narodni poslanec V. Pušenjak. Shod je uspel prav dobro. Na shodu je bilo sprejetih več važnih resolucij in izrečeno je bilo tudi popolno zaupanje poslancem naše Slovenske kmetijske zveze. Naj bi našla zavedna naša občina St. Janž obilo posnemovalcev!

Duh. vest. Dne 13. t. m. je umrla na Spodnji Polskavi č. g. Franc Heber, župnik istotam. Pogreb blagopokojnega gospoda se je vršil dne 16. t. m. ob 10. uri predpoldne. Bodi mu zemljica lahka!

Pogrebi. Iz Crne na Koroškem nam poročajo: Na velikonočno nedeljo smo pokopali nenadoma umrlega rudarja Antona Senegačnik, komaj 17 let starega. Za obilno udeležbo pri pogrebu se izreka zahvala. — Dne 51. marca se je ponesrečil 28 let stari Viktor Kusijan. V Helemiga je prijel jermen in zlomilo mu je vse ude, tako, da je v nekaterih minutah izdihnil. Pri pogrebu je svirala rudarska godba. — Dne 10. aprila smo izročili materi zemlji 18letnega Ivana Kokalj, ki je bil velika opora svoji stari materi. — Dne 10. aprila smo spremili k večnemu počitku vzorno 25. let staro članico tukajšnje Dekliške zveze, Amalijo Volavčnik. Neizprosna sušica jo je položila v hladni grob. Dekliška zveza ji je priredila veličasten pogreb; udeležile so se članice skoro polnoštevilo z zastavo. Domači g. župnik se je rajne spominjal z ginjačim nagovorom, cerkveni pevski zbor pa ji je zapel nagrobnice. Rajna je bila neustrašeno krščansko dekle, značajna Slovenka in marljiva članica DZ. Mati-vdova je v njej izgubila edino oporo. Vsem udeležencem naj bo izrečena najprisrčnejša zahvala! Počivajte v miru!

Iz Pilištanja. Umril je tukaj 80-letni starček Anton Vouk p. d. „Gloženški Tona.“ V njegovi hiši je bilo veselega srca, z njim je legla v grob marsikatera starodavna slovenska pesem. Počivaj mirno, dragi prijatelju!

Umril je dne 10. t. m. v Pišecah naš zvesti somišljenik Anton Kostevo v 77. letu. Bil je 58 let občinski odbor-nik, 16 let načelnik krajevnega šolskega sveta. Zato so ga z drugimi številnimi udeleženci spremljali na zadnji poti šolski otroci z učiteljstvom. Pevski zbor mu je v cerkvi in na grobu zapel slovo. Bil je dober oče, skrben gospodar in trdnega katoliškega prepričanja, da je ostal neomajno na stališču KZ. Da bi ga vsi, ki so ga poznali, posnemali! Njegovi blagi duši pa naj sveti večna luč!

Izlet na Brinjevo goro priredi v nedeljo, dne 1. majnika, konjiško orlovsko okrožje. Ob 10. uri služba božja, potem tabor na prostem in nastop. Prijatelji naše mladine, pridite v obilnem številu!

Neurje in visok sneg. Po večmesečni suši se nas je nebo usmili in nam poslalo zaželjeni dež. Toda ponekod je vremenska sprememba povzročila občutno škodo. Močno deževje in nalivi so zlasti na Gorenjskem zelo škodovali. Povodenj je odnesla mnogo rodovitne zemlje, lesa in splavov. Tudi reki Sava in Savinja sta povzročili veliko škodo. Pri Zidanem mo-

je Sava odnesla splav, na katerem sta se nahajala dva splavarja. Oba sta našla smrt v valovih Save. Težak sneg, katerega je zlasti na Pohorju vrglo poldrugi meter je povzročil na sadnem drevju in v gozdovih, osobito na Pohorju, ogromno škodo. Škoda je neprecenljiva. Vlada se pozivlja, da prizadejem prisloži na pomoč, zlasti se naj ukine iztirjevanje davkov.

Razbojništvo v Bosni. Iz Ljubljane poročajo: V sredo, dne 13. t. m. so oropali razbojniki na cesti Ljubljane - Ravno 30 potnikov. — Po noči ob 11. uri so oropali sredi mesta dva človeka. Prebivalci so se roparjem uprli z orožjem. Streljanje je trajalo dalje časa. Roparji so metali tudi bombe. 30 mož broječa tolpa roparjev je nato pobegnila. — Takim vestem se čudimo, ker je glede policije in orožništva v naši ljubi državi tako „dobro“ poskrbljeno.

Poturica — morilec. V nedeljo zvečer je prišel v neko gostilno v Rožanu pri Trstu karabinier slovenske narodnosti in več slovenskih fantov, ki so prepevali slovenske pesmi. To je pa poturico karabinierja tako razburilo, da je nagovoril slovenske fante v italijansčini in zahteval, da nehajo prepevati slovenske pesmi. Ker mu je mladenič Legiša odvrnil, da je tudi on, čeprav sedaj karabinier, slovenskega pokolenja, je postal tako razburjen, da je zahteval, da mladenič zapuste gostilno. To se je tudi takoj zgodilo. Ko je pa mladenič Legiša stopil iz gostilne, ga je karabinier s svojim mokresom ustrelil. Poturico-morileca so zaprli.

Nova d'Annunzija pustolovstva. Znani d'Annunzio ne more živeti brez pustolovstev. Sedaj se je odločil, da nastopi kot kandidat za državnozbornske volitve kar na dveh krajih in sicer v Zadru in v Abruoih. Njegov volilni program služi kot smerica za volilno postopanje fašistov in reških legionarjev. Na njegov program kandidirajo zastopniki fašistovskih organizacij, kot Musi, Susi, Caporali, Ludoviki, Camerini, Romaldi in še več drugih, ki slično kot d'Annunzio ne morejo biti brez pustolovstev.

Za Hohenzollernce. V Berlinu se je dne 19. t. m. vršil pogreb bivše nemške cesarice Avguste Viktorije. Na pogreb so prišle ogromne množice ljudstva. Med spalirjem dijaštva, častnikov, zastopnikov raznih društev in med zvonjenjem zvonov se je vršil spreved do protestantske cerkve, kjer so rakev položili na oder. Truplo so stražili štirje sinovi pokojne cesarice. Nbroj vencev so položili na rakev in na vozove. Na pogreb so prišli razni bivši maršali kot Hindenburg, Ludendorff, Mackensen itd. Ljudstvo je priredilo tem vojskovodjem živahne manifestacije, ter prepevalo monarhistične pesmi, zajedno pa zahlevalo zopetno vpostavitve Hohenzollerncev na nemški vladarski prestol.

Komuniste močno preganjajo tudi v Nemčiji. Doslej je bilo v Nemčiji obsojenih 190 komunistov. Od teh obsojencev sta bila dva usmrčena, 4 je bila prisojena do smrtne ječe, 126 komunistov bo sedelo v celoti 468 let, 58 pa 44 let.

Renska vedeževalka. Nemško Porenje je že od nekdanj slovelo kot dežela vedeževalk. Nedavno se je pojavila tam neka Winter, ki proročuje, da bo izbruhnila nova vojska pred poletjem tekočega leta. Japonska bo udarila v zvezi s Kitajsko proti Ameriki. Francija in Anglija se bosta borili ob strani Amerike. Leta 1922 se bo razpasel veliki glad, za njim pa bo zavladovala strašna kuga. Leta 1923 bosta udarili Rusija in Nemčija po Franciji, Pariz se bo pretvoril v ruševine. L. 1924 bosta izšli Amerika in Nemčija iz vojne kot zmagovalki. Toda to bo trajalo le kratko časa. Razecear Viljem ne bo doživel zmage. L. 1925 se bo pojavila zvezda repatica „Evolutiona“, ki je pred 2000 leti spremljevala Kristusovo rojstvo. Povodom prihoda te zvezde bo prišlo do velikih potresov. Morje bo požrla Anglija. — Tako proročuje nemška proročkinja na Renu. Čudno se nam zdi da ne proročuje Nemčiji žalostna časa.

Resilna postaja v zraku. Angleško ministrstvo za narodno zdravje je dalo zgraditi ambulantno letalo, ki

naj služi namenu, da se na nepristopnih in v oddaljenih krajih ponesrečenim osebam zamore prožiti prva pomoč. Ta aeroplan bo lahko plul 2000 m nad zemljo in bo zamogel 5 ur ostati v zraku. Najvišja brzina na uro je 170 km. V letalcu bo prostora za 4 ležeče in 5 sedečih bolnikov. Letalo je urejeno tako, da se bo vzdrževalo tudi nad morsk gladino. Opremljeno bo tudi z brezžičnim brzojavom.

Narodno gospodarstvo.

Nezakonitosti pri odmeri dohodninskega davka se bodo odpravile.

Poslanec dr. Hohnjec je na finančno ministrstvo vložil več interpelacij o nezakonitem postopanju davčnih oblasti pri odmerjanju dohodninskega davka. Dobil je od ministra naslednji odgovor:

1. Tukaj ni znano, da davčne oblasti v Sloveniji odmerjajo davek na osebno dohodnino tako, da jemljejo kot osnovno svoto, svobodno od obdajanja, eksistenčni minimum nepremenjen po starem avstrijskem zakonu 1600 kron. Takšno postopanje bi bilo protivno odredbi člana 146, toletnega finanjskega zakona, po katerem je eksistenčni minimum utrjen s 4800 kron. Da se preišče pravilnost davčnih oblasti v tem oziru, je ukazano delegatu v Ljubljani, da o odmerjanju dohodarine poruči nujno poročilo, in če se ugotovi kakšno nepravilnost, bodo predsedniki davčnih oblasti pozvani na odgovor.

2. Eksistenčni minimum je s članom 146 finanjskega zakona določen s svoto 4800 K, istotako pa je na isto svoto znižan tudi v Hrvatski in Vojvodini, kjer je prej znašal 10.000 K. Nemogoče je danes zato leto imenovati minimum menjati. Z ozirom na to, da je on dosti skromen napram dejanskim razmeram, se bo njegovo povišanje vzelo v obzir v načrtu finanjskega zakona za proračunsko leto 1921-22.

Sromlje. Danes, v nedeljo, 17. t. m., zelo sneži po tukajšnjih vinogradih. Če se zjasni, je letošnji vinski pridelek do polovice zgubljen, ker je rta v vinogradih skoro za en mesec napredovala. Tudi se je letos pokazalo na trti toliko škodljivih gosenic, kakor še nikdar. V nekaterih vinogradih so nabrali do 300 gosenic, ki so tam napravile ogromno škodo. Vinske cene se bodo gotovo dvignile, ker je letošnji pridelek večinoma že prodan.

Slinovka in parkljevka se je pojavila v nekaterih občinah ptujskega okraja. Radi tega je odredila politična oblast tozadevne stroge kontumacijske odredbe. Zapor je proglašeno v občinah: Krčevina, Ragoznica, Mesni vrh, Janžovec, Kicar, Podvinci, Brstje in Breg. V ostalem opozarjamo naše čitatelje na odredbe, ki so jih prejeli dotični županski uradi.

Svinjski sejem v Mariboru. Na svinjski sejem dne 15. t. m. se je pripeljalo 146 svinj in 1 koza. Cene so bile sledeče: za plemenske svinje 1 kg žive teže 28—30 K, za polpitane svinje za zakol 25—26 K, mladi prasci 6—8 tednov stari komad 160—400 K, ješenki prasci 500—900 K. Kupčija je bila zelo živahna.

Vsled slabega vremena je bil mariborski trg v soboto, dne 16. t. m. zelo slabo obiskan. Cene so vobče nekoliko poskočile. Tudi krompir je nekoliko pridobil na ceni. Na trg so prinesli tudi večje število kozličkov, ki so jih prodali mahoma za visoke cene.

Lesne cene. Na lesnih trgih v Jugoslaviji plačujejo: hrastova debela I. vrste 1800—2800 K, II. vrste 800—1200 K, fino hrastovo blago 6000—6500 K, hrastove deske do 5 cm 3000—4500 K, bukova debela I. vrste 450—600 K, javor I. vrste 1000—2000 K; cene so zamišljene za kubični meter. Brzojavni drogi stanejo 125—180 K 1 komad, hrastovi železniški pragi 130—200 K, in bukovi od 130 K navzgor. Za vagon cglja plačujejo 15—17.000 K.

Donodki naših carinarov. V dobi od 1. junija 1920 pa do 20. marca t. l. so znašali donodki carinarov v naši državi 580 milijonov in 580.172 dinarjev. Od te ogromne svote pa je na uvoz 348 in na izvoz 232 milijonov dinarjev.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 138% do 139% naših kron, 100 avstrijskih kron stane 23 naših

kron, za 100 nemških mark plačaš 228 in za 100 laških lir 650—660 jugoslovanskih kron.

Dopisi.

Sv. Peter pri Mariboru. Fri nas bodo igrali gotovi ljudje, kakor: krčmarji, spekulant, fotografi, mlinarji, fijakarji i. dr. v zvezi z rdečim praporom imenitno vlogo dne 8. majnika. Skrbeti hočejo za narodno gospodarstvo. Da pa je temu res tako, to potrjuje še tudi nek mehač, ki bo z muziko zastopal osebne koristi — oha, menil sem reči: občinske! Precej teh ljudi smo poznali pred in med vojsko, nekateri so se celo odlikovali v raznih dejanjih. Nekoč se je celo eden izrazil, da „režež, ako ne more živeti, narogine.“ Skrb in blagor ljudstva sta tem ljudem španska vas. Častna korica in osebne koristi, to jim je vse. Takih se bo ljudstvo dne 8. maja ognilo ter pokazalo figo samostojnemu žrelu. Vsi pa bomo svoje kroglice uvrstili v skrinjico KZ. Za blagor občine in za dobro občinsko gospodarstvo hočemo poštene in dobro misleče, katere nam nudi edino KZ. Lažnjivce, izdajice in švigašvage pa prepustimo samostojcem.

Vosek. V naši občini stranka samostojnežev nima več ugleda in veljave, zato so stranko porabali, kakor o Veliki noči jajca, v „gospodarsko stranko. Šaljivci pravijo, da so Samostojno farbali bivši šidmarkin Lojze Gornikov, nekajni štajercijanci in par rdečkarjev, zato je stranka zdaj bolj zeleno-rdeča. Vsa ta mešana barva samostojnim ne bo pomogla do zmage.

Sv. Lenart v Slov. gor. Krajevna organizacija Slov. kmetске zveze otvori s 1. majem na posojilnici strankino pisarno, ki bo dajala vsem somišljenikom brezplačno pojasnila ter jim bo pomagala z nasveti v političnih, gospodarskih, davčnih in drugih potrebah in težkočah. Pisarna je odprta vsako nedeljo od 1/8. do 1/9. ure dop. Somišljeniki, poslužujte se te pisarne v obilnem številu!

Sv. Jakob v Slov. gor. V nedeljo, dne 10. aprila, se je pri nas vršila kljub velikim protinaporom liberalnih učiteljev Humerja in Poharja slovesna ustanovitve Orla. Pred velikoštevilno množico je govoril prof. dr. Capuder iz Maribora. V predsedstvo in načelstvo so bili izvoljeni najboljši mladeniči. Omenjena učitelja pa sta hotela ustvariti protitež in sta v ta namen pozvala iz Maribora Sokole, ki so res prihajali na vojaških konjih. Nas davkoplačevalce res zanima, ali moramo plačevati davke v vojaške svrhe zato, da jih vojaške oblasti stavijo Sokolom na razpolago. Veseli nas edinole to, da so zbrani najboljši fantje v Orlu medtem, ko sta nalovila Pohar in Humer le par nezavednih omahljivcev. Učiteljema pa svetujemo, da se brigata v prvi vrsti za poduk in ne za sejanje prepira med občani, sicer bomo ob drugi priliki ustrelili s težjega kalibra. Našim naidebnim Orlom pa kličemo: neustrašeno naprej!

Vodranec pri Središču. Naši samostojneži, pod imenom „gizdalini“ znani Zabavniki so sestavili lastno kandidatsko listo za občinske volitve. Naj imajo to veselje, saj uspeha ne bodo imeli. Vsakomur je tukaj splošno znano, da so Zabavniki tisti, ki hočejo doseči, kakor vitanski njih prijatelj — sedaj še zupan — Tomažič, da mora težak, viničar, sploh siromašen človek delati le za borno hrano. Vsi tisti ubogi zapeljani, ki bodo šli tam laži-samostojnim kmetom na limanice, bodo imeli pripisovati sami sebi, če se jim bo godilo hudo. Vodrančani, Vitančani, ki kaj mislite, volite na dan občinskih volitev le kandidate Slovenske kmetске zveze. Edino v tej listi sa sami poštene krščansko misleči možje, ki edini bodo znali voditi občino tako, da bo vsakdo, tudi siromašen človek imel od nje korist. Laži-samostojneži so izdajalci vere in naroda.

Konjice. V naši župniji imamo štiri občine. Dve pripadete Slovenski ljudski stranki brez volitev. Breznica in Tepanje, v dveh se bo pa bil hud volilni boj in sicer v trgu Konjice med Slovensko ljudsko stranko in Jugoslov. demokratsko stranko, v okolici Konjic pa med Slov. ljudsko stranko in združenimi samostojneži in so-

cijaldemokrati. Samostojneže vodi neki Stebernak, ki je tik pred zadnjimi volitvami predsedal k Samostojni, socialdemokrate pa krčmar pri „Grünbaumu“ v Konjiški vasi, Kolarič. Pokroviteljstvo čez oboje pa imajo Konjiški liberalci. Torej prav čedna družba: Liberalci (sol Jugoslavije) in samostojni (njih geslo pri zadnjih volitvah: Proč od Srbov) in socialdemokrate (Zivela republika). Pregovor pravi: Gliha vkup štriha. Može in mladeniči, volilci! Pokažite pri prihodnjih volitvah, da ne marate te družbe, temveč da držite s tisto stranko, ki brani naše verske in narodne svetinje, in povsod neustrašeno nastopa za vaše pravice. Vržite povsod volilne kroglice v tisto skrinjico, za katero bo stal zastopnik Slovenske ljudske stranke.

Galičija pri Celju. Povsod po naši domovini že spoznavajo volilci vsjo lažnjivost in predrznost Samostojne, samo v Veliki Pirešici, posebno pa v Galičiji, general samostojnih Nareks, s svojim štabom še dalje farba ljudi brez studa naprej. Ako gledaš Nareksa, kako teka okoli menda

in oblazi vsako hišo, kjer upa ujeti še kakoga zaspaneža, kako maha z rokami in bije z nogami ter brusil jezik, kadar utepa poslušalcem svoj samostojni evangelij razdora in sovražstva, se nehote spomniš čifutskega agenta, ki z vso silo svojega dobro plačanega jezika hvali in ponuja ničvredno blago. Nareks, vi hočete v vsaki drugi hiši in v celi občini vse najbolj vedeti in napraviti; pokažite svoje lepe zmožnosti, pa ne jezika, ampak modre glave in delavnih rok najprej na lastni hiši, o katere strehi pravijo ljudje, da je nevarno luknjasta! Vaši sinovi so daleč okoli znani po svojih junaštvih pri glašku in razsajanju, a tudi z noži se poskušajo! Nareks, tu pometite pred lastno hišo, potem se le pojdite okoli in recite: Glejte, ljudje božji, jaz, samostojni general, ali nisem vzoren gospodar, najboljši biri na Zavruhu, nad menoj se vzgledujte, kako je treba strehe popravljati in razumno gospodarstvo voditi. Nareks, častno besedo vam damo: potem gremo vsi za vami! Do takrat pa vsi proti vam!

Sv. Jedert nad Laškim. Znani laški liberalni modrijan je poročal v „Novi dobi“ o nekem napadu, ki se je baje zgodil v tej župniji na večjo družbo iz Laškega. Seveda je po demokratskih možganih tega kriv župnik, kakor se bere iz „Nove dobe“. Sent jedertski župnik je imel zjutraj shod, kjer je hujskal proti samostojnim kmetom, popoldne je pa šel od hiše do hiše. Strašno! Zakaj ni resnično ljubni dopisnik še dostavil, da je Sent jedertski župnik na shodu razdelil samokreše, s katerimi se je menda na večer streljalo, pa strojinice in topove. Zakaj trdi samo, da je šel župnik od hiše do hiše, ne pa tudi, da je zvečer osebno vodil „napad“ na laško družbo, kakor nekdanj Hindenburg Nemce na Ruse. Tako novodobno poročilo bi še bolj vleklo. Pa pustimo šalo! V omenjenem poročilu: kolikor besedi, toliko laži. Kako je bilo? Kmetje smo, imeli sestanek radi dohodnine. Nanj smo tik pred sv. opravilom povabili tudi g. župnika. Total ni imel on shoda, ampak davkoplačevalci smo imeli razgovor. Na tem sestanku ni g. župnik, kar lahko dopriča 60 mož, niti z besedo hujskal proti samostojnim, ker takih liberalnih kmetov v celi župniji in daleč okoli sploh ni. Pa da je šel od hiše do hiše G. župnik je izjavil pred pričami to-le: Če mu kdo dokaže, da je tisti dan, cvetno nedeljo, bil kje drugje kot doma, v cerkvi in čitalnici, ali da je hujskal proti samostojnim, je pripravljen, se takoj v odvetniški pisarni dr. Roša dati vpisati med „samostojne pametne kmete laške okolice“, kakor jih porogljivo imenuje „Nova doba“, ter hkrati plačati udnino za toliko let s kolikor besedami je hujskal, kolikor hiš je tisti dan obhodil in kolikor je oseb v vseh teh hišah. — Na očitek, da je Sv. Jedert „središče največje podivjanosti in surovosti“, pa liberalnemu čorgaču sledeče za spomin: V očeh vseh Sentjedertčanov si in ostaneš, četudi si v dohtarskem fraku, nesramen obrekljivec in grd lažnjivi kljukec. Pri občinskih volitvah pa tudi dobiš odgovor, ti in tvoja liberalna in samostojna družba.

MALA NAZVANILA.

Vabilo na izredni občni zbor Gospodarske zadrage v Celju, reg. zadr. s omejenim zavezom, ki se vrši dne 1. maja t. l. ob 9. uri dopoldne v zadravnih prostorih, Razlagova ulica 1, s sledečim dnevnim redom: 1. Likvidacija zadrage. 2. Sprememba pravil. 3. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se po ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov. 305

Vabilo k rednemu občnemu zboru Hranilnice in posojilnice v Petrovskih registriranih zadrage s neomejenim zavezom ki se bo vrši v nedeljo, 1. maja ob 9. uri dopoldne v uradnem prostoru zadrage. Dnevni red: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelnika in nadzorstva. 3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1920. 4. Slučajnosti. Ako bi ob določeni uri ne bilo navzočih zadostno število članov, vrši se pol ure pozneje drug občni zbor s istim dnevnim redom, ki je glasom pravil sklepčen ob vsakem številu navzočih zadravnikov. 304

Ormožka posojilnica vabi svoje zadravnike na občni zbor, ki se vrši dne 11. maja ob 2. uri popoldne v posojilniški pisarni s običajnim dnevnim redom in nadomestno volitev enega člana v načelstvo event. nadzorstvo. V slučaju nesklepnosti se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor na istem mestu in istim dnevnim redom, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih zadravnikov. 289

Kletarsko društvo v Ormožu vabi svoje člane na redni občni zbor, ki se vrši dne 11. maja ob pol 4. uri popoldne v zadravi sobi Kletarske gostilne v Ormožu s običajnim dnevnim redom in nadomestno volitev dveh članov načelnika event. nadzorstva. V slučaju nesklepnosti se vrši drugi občni zbor pol ure pozneje na istem mestu in dnevnim redom, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih zadravnikov. 300

Kosti kupuje vsako maščobo in plača najvišje cene Karol Sima v Poljčanah. 3-4 269

Vinogradniki pozor! Prvo vrstne cepljene trte čistih in mešanih sort prodajam po 4 K komal. Imam tudi za prodati močno vkoreninjeno bele šmarice kom. po K 1-50. Franc Horvat, pos. in trtnar, Mostje, pošta Jurčinci pri Ptuj. 2-4 270

Stroje.

Kdor hoče kupiti dobre stroje, poljedeljske, puge, brase, sejalnice sa koruzo in obilje, mlatice ročne in na motor, gpejle, žitne čistilnice, slamozreznice itd. Pripravi železja za moderne transmisije, vodne in parne žage, mline se naj z zapuščajo obrne na naslov: Josip Kadrnar, delovodja v tovarni K. R. Jezek, Maribor, Meljska cesta 109. 3-3 288

Vse potrebščine za sadlarje

kot okove za homote in medenialne železa, kleštro, kakor tudi vsakovrstno orodje za sadlarje, Spagovina, štrange itd. nadalje vsakovrstne čevljarske potrebščine kot kopta, kreblje, dreto, poplesene klinec itd. v veliki zalogi po smernih cenah edino pri Josipu Fric v Mariboru, 226 Glavni trg 18. 5-1

Na debelo! Na drobno!

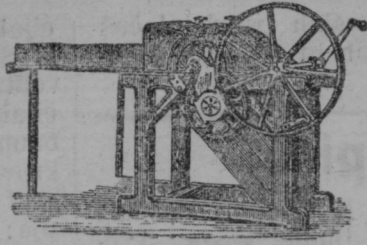
OBLEKO.

Priproste in fajeje. Točno in solidno delo. Dobro blago. Ceneje kakor kjerkoli, samo pri: Alojzu Arbeiter v Mariboru, Dravska ulica št. 15 (pri starem mostu). 5-10 225

Okoli 30.000 kom. petletnih amrazo in mladik ima na prodaj Ivan Verkljan, poses. v Kosjem. 2-3 285

Žaga in mlin

večje stalno vodno močjo v Savinjski dolini se prod. Resni kupci naj javijo svoje ponudbe pod "Savinjska dolina" na upravnega lista. 1-3 290

POZOR!

Vsakovrstni poljedeljski stroji, mirovna roba, dospeli od prvovrstnih čehoslovaških in avstrijskih tovarn.

Posebno priporočam k nakupu:

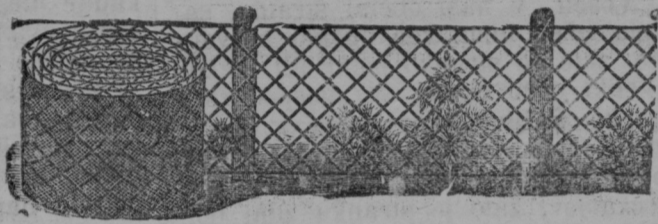
vitle, vsakovrstne mlaticilnice, žitne čistilne mline, trijerje ali žitne odbiralnike, slamozreznice, sadne in grozdne mline, drobilne mline, travniške in njiivne brane, gnojnične črpalke, vodovodne cevi, motorje in parne stroje, pocinkane brzoparilnike, dvoredne koruzne sejalne stroje, plečke za okopavanje in osipavanje ter mlečne posnemalnike. Oskrbim slamozreznice nože ter popravila strojev. Dajem točna pojasnila. Postrežba solidna.

IVAN HAJNY, Maribor, Aleksandrova cesta 45, naspr. gl. kol.

Mlin na Loki poprej Rengo pri Ptuj

melje in izmenjava vse vrste žita. Mlin je na novo popravljen, ter izdeluje tudi zdrob.

Kupule vse vrste zrnja po najvišji dnevni ceni. RICHARD ORSSICH, PTUJ.

Na debelo. Na drobno. Žičnato omrežje za kokošje ograje, za vrtno ograje, omrežje za presejanje peska in gramoza. Žičnate pletenine in sita za moko za mline, kakor razne druge pletenine in košare so v zalogi samo pri izdelovaltelju

Josipu Antloga, Maribor, Trg svobode (Sofijin trg). Za pismena vprašanja naj se priloži znamka.

Kmetovalcem

najtopleje priporočamo pri nakupovanju špecerijskega blaga, posebno kave, čaja, riža, olja, sladkorja, mila, petroleja itd. nove trgovino

Frece & Plahuta

CELJE, Aleksandrova ulica (prej Kolodvorska ulica)

Kadar pridete v Celje, zglasite se, da se prepričate o res nizkih cenah in dobrem blagu. Razpošilja se tudi po pošti. V zalogi cerkvene sveče po znatno znižanih cenah.

Krasno posestvo

obstoječe iz vinogradov, 2 sado nosnikov, nji e, sidana klet in gospodarsko posolpje vse skupaj približno 25 oralov se pr da za 800.000 K. Naslov v upravnistvu. 2-2 277

Posestvo,

lepo, s 4 orali orase zemlje, 2 orala tra nika in lesa zelo po ceni na prodaj. Mihael Lešnik v Braunscaweigu, p. Rače pri Mariboru. 302

Kolje, kralno, prvovrstno, prodaja ali pa zamenja sa d ber s dovec ali vino Franjo Gnilšek, Maribor, Meljska cesta 29. 302

Obleka

ena letna in ena zimska, iz finega angleškega blaga, dobro ohranjena sa odrasle moše, se po ceni prod. Naslov pove upravnistvo lista. Obleko lahko posljem po poštnem posetju, ako bi obleka ne bila prav, mi vrnem denar. 287

Popolno

opravo za sobo

iz orehovega lesa, kakor tudi starine, omare in mizo z medenno in bserno matico, vložek, razne druge predmeti in motorno kolo PH se zelo po ceni prod. Vpraša se na Tržaški cesti 59, Maribor. 2-2 272

Posestvo

v izmeri 8 oralov, tit farne cerkve Sv. Martina pri Vurbergu se prod. Vpraša se pri Ani Amer, gostilna pri Sv. Martinu pri Vurbergu. 293

Mlin na dva ali tri kamne ali na valjarje z vodno močjo žaga sa vodno močjo sa tudi iče v naem in orneje tudi v kup. T. Kuhar v Ptuj za postajo. 2-3 274

Pozor! Železni "štant" (Spindl) 100 kg teček s srednjim tramom se prod. Janez Rudolf, Orehova vas, Slivnica. 297

Otroški voziček

se po ceni prod. v Mariboru, Erjavčeva ulica 14, I. nadst. 298

Voz, močen, dvovprečen s železnimi osi na prodaj R. Bernik, Brezno. 295

Klobuke, čevlje, obleke, perilo, dežnike, tržae torbice in razno galanterijsko blago kupite najceneje pri tvrdki

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

SUKNO

volno, cefir, tiskovina, platno, čevlje, klobuke, modno in galanterijsko blago iz najboljših inozemskih tovarn v velikanski izbiri in po čudovito nizkih cenah kupite samo v veletrgovini R. Stermecki, Celje št. 300. Ilustrovani cenik s 1000 slikami se pošlje zastonj. 174

Stoječ in posekan Smrekov in borov LES

se kupi po najboljših cenah. Ponudbe na upravnistvo

Pleteno pohištvo, stojala za cvetice, sprehajalne palice, pipe za sode, galanterijo in razno drobnarijo priporočata na debelo in drobno **BALOH & ROSINA** Maribor, Grajski trg 3. 271

Zahvala.

Povodom prebriske izgube našega blagoga očeta

Antona Kostevc

večletnega krajnega šolskega načelnika in občinskega svetovaleca,

ki je po kratki mučni bol-zni dne 10. aprilla mirno v Gospodu zaspal, izrekamo tom potom vsem, ki so izkazali rajnemu kako ljubav, zlasti častiti domači duhu učini, učiteljstvu, šolskimi mladini in pevskemu zboru naše najprisernejšo zahvalo. Dragega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

Podgorje-Pišee, dne 13. aprilla 1921.

308 Žalajoča rodbina.

10.000 kron

nagrade onemu, ki pri meni v noči od sobote do nedelje ukradene različne svilene robe in svilnato blago popolnoma izsledi. Pred nakupom teh predmetov se svari! Karl Worsche, Maribor, Gosposka ulica št. 10.

Občni zbor

Spodnještajerske ljudske posojilnice v Mariboru,

registrirane zadrage z neom. zavezom

se vrši dne 9. maja 1921 ob 10. uri predpoldne v uradnih prostorih, Stolna ulica št. 6.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Porčilo načelnika.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjeanje računskega zaključka za leto 1920.
5. Volitev nadzorstva.
6. Volitev treh članov načelnstva.
7. Sprememba pravil.
8. Čitanje revizijskega poročila.
9. Razdelitev čistega dobička.
10. Slučajnosti

V smislu § 33 društvenih pravil se vrši v slučaju nesklepnosti e to uro pozneje, t. j. ob 11. uri istotam drug občni zbor, ki sme sklepati ob vsakem številu navzočih Načelnstvo.

Molitvenik za dekleta. Dobi sa zopet "Hči Brezmadežne", molitvenik za dekleta. Je to najbolj priljubljen molitvenik za Marijine družbenice in druga dekleta. Dekleta, sozite po njem, dokler je še dobiti. Naročič se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru n stane s poštnino vred 36 K.